

Motion till riksdagen 2013/14:So458

av Anita Brodén (FP)

Kvicksilverexponering

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att tillförsäkra patienter med amalgamfyllningsproblem lika behandling i hela landet.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om högkostnadsskydd vid amalgamsanering.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om forskning om sambandet ohälsa–kvicksilverexponering samt ökade möjligheter att åberopa arbetsskada.

Motivering

Många människor har under lång tid utsatts för kvicksilver, som klassats som ett av världens värsta miljögifter. Glädjande nog har ett globalt avtal fattats, efter tretton års förhandling, då 140 länder helt nyligen enats under ledning av FN:s miljöprogram Unep i världens första bindande konvention för att minska kvicksilverutsläppen, som hotar miljön och hälsan för miljontals människor.

Kvicksilver totalförbjöds i Sverige 2009. Norden har varit pådrivande i såväl EU- sammanhang som på global nivå.

Kvicksilverproblemen inte lösta

Det är fortfarande hälsoproblem för en del personer med amalgamfyllningar samt för en del tandvårdspersonal som tidigare hanterat amalgam, och trots amalgamförbudet som infördes 2009 uppdagades helt nyligen att en tandläkarpraktik i södra Sverige brutit mot detta förbud genom att använda fyllnadsmaterialet amalgam.

Fel! Okänt namn

Fortsatta problem för vissa patienter

Genom reglerna i tandvårdsförordningen finns det sedan flera år tillbaka en möjlighet för patienterna att få sin amalgamsanering betald av landstingen genom högkostnadsskyddet. Det har dock visat sig att det är mycket svårt för patienterna att komma i åtnjutan av detta. Det är därför angeläget att undanröja de lösningar som förhindrar möjligheter att utnyttja högkostnadsskydd vid amalgamsanering.

I Dentalmaterialutredningen (SOU 2003:53) framkom att det behövs regelförändringar för att tillförsäkra patienter med amalgamfyllningsproblem lika behandling i hela landet. Det är angeläget att dessa regelförändringar snarast införs. Det har gått 10 år sedan den aktuella utredningen lades fram.

Fortsatta problem för vissa tandsköterskor

Frågan om exponering för kvicksilver har under den senaste tiden fått förnyad aktualitet då nordiska tandsköterskor agerat och där våra grannländers regeringar tagit frågan på stort allvar. Många tandsköterskor har på grund av bristande information under ett stort antal år utsatts för inte minst kvicksilverångor och hudpenetration i arbetet med att framställa amalgamfyllningar. Inom EU har man arbetat med dessa frågor på ett långsiktigt sätt vad gäller Reach men också genom EU:s kvicksilverstrategi. Det som framkommit där är bland annat följande: ”Relativt låga doser kan få allvarliga följder för nervsystemets utveckling. Låga doser kopplas till skadliga effekter på hjärt- och kärlsystem samt immun- och fortplantningssystemen.”

Den norska slutrapporten som publicerats bekräftar den bild som tidigare framkommit avseende samband mellan kvicksilverexponering och ohälsoproblem.

Det är angeläget att sambandet ohälsa–kvicksilverexponering för tandvårdspersonal utreds för att de som drabbats ska kunna åberopa arbetsskada. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen tillkänna. I Norge har tandsköterskor som utsatts för amalgam kunnat få sina besvär klassade som yrkesskada.

Stockholm den 3 oktober 2013

Anita Brodén (FP)